

طرح پیشنهادی مجلس مهستان

چارچوب نهادی گذار دموکراتیک ایران

نسخه خلاصه اجرایی

ایران برای همه ایرانیان

اسفند ۱۴۰۴ / فوریه ۲۰۲۶

این سند زنده است و با مشارکت همگان بهتر خواهد شد.
تمام اعداد و نسبت‌ها پیشنهادی هستند و توسط مجلس منتخب مردم نهایی خواهند شد.

فهرست مطالب

بخش	موضوع	صفحه
۱	چرایی و ضرورت طرح مهستان	۲
۲	شش اصل راهنمای طراحی	۲
۳	ساختار مجلس مهستان و ترکیب آن	۳
۴	نهادهای کلیدی دوران گذار و عدالت انتقالی	۳
۵	اولویتهای ۱۰۰ روز نخست	۴
۶	اصول بنیادین غیرقابل نقض	۴
۷	نقشه‌ی راه زمانی	۵
۸	فراخوان مشارکت	۵

۱. چرایی و ضرورت

«کیفیت طراحی نهادی دوران گذار، بیش از هر عامل دیگری، سرنوشت نظام سیاسی آینده را تعیین می‌کند.»

ایران در مقطعی تاریخی قرار دارد. تجربه‌ی جهانی یک درس بنیادین دارد:

گذار طراحی‌شده + فراگیر
→ دموکراسی پایدار
آفریقای جنوبی • اسپانیا • شیلی • لهستان

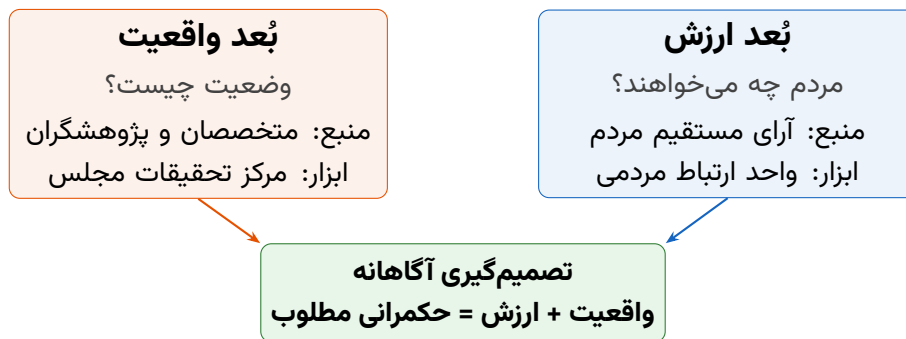
→ گذار شتاب‌زده + حذفی
هرج و مرج یا استبداد نو
لیبی • مصر • عراق

مردم ایران – از هر قشر و طبقه – هزینه‌های گزافی پرداخت کرده‌اند. آینده باید با اندیشه، اجماع و مهندسی نهادی ساخته شود؛ نه با تعلل و ترس از تغییر، و نه با شتاب و تمامیت‌خواهی.

۲. شش اصل راهنمای طراحی

۱.۲. اصل محوری: تفکیک واقعیت از ارزش

مبانی نظری: هیوم (تفکیک هست/باید) · هابرماس (دموکراسی مشورتی) · لیپهارت (الگوهای دموکراسی) – الگوهای عملی: مجمع شهروندان ایرلند · کنوانسیون شهروندی فرانسه · فرایند قانون اساسی آفریقای جنوبی

۳. ساختار مجلس مهستان

۱.۳. ترکیب: ۳۰۰ نماینده‌ی منتخب مردم

حداقل ۳۰٪ تنوع جنسیتی الزامی (قاعده‌ی ۱ به ۳) سازوکار مشارکت ایرانیان خارج از کشور

۲.۳. تشکیل کابینه اجرایی موقت

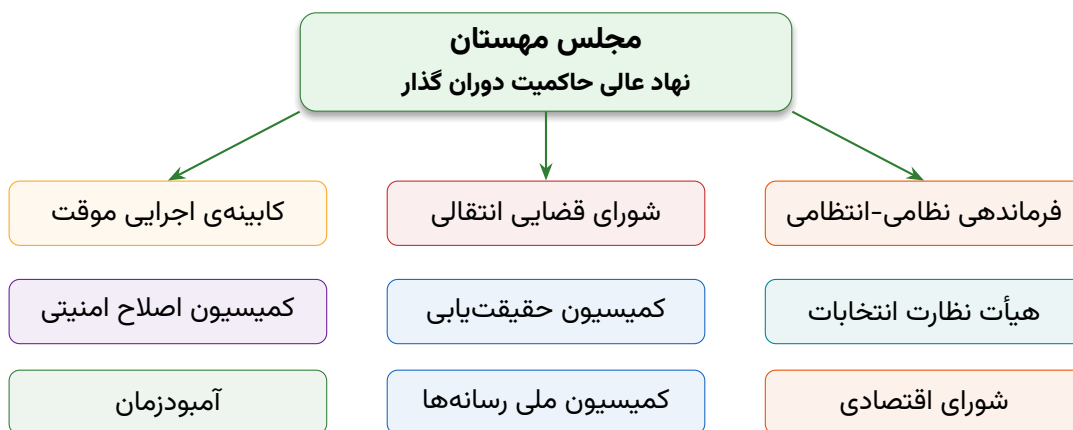
سناریو	شیوهی	تشکیل	کابینه
اکثریت مطلق (۵۰٪+)	آن جریان	مستول	تشکیل کابینه خواهد بود
بدون اکثریت مطلق	ائتلاف جریانها	تا رسیدن به اکثریت قاطع	
عدم ائتلاف	رای گیری مجلس	برای هر پست وزارتی	به طور جداگانه

پاسخ گویی کابینه: رأی اعتماد اولیه: ۵۰٪+ | استیضاح و برکناری: ۷۵٪ | تعویض فردی وزرا: دوسوم آرا

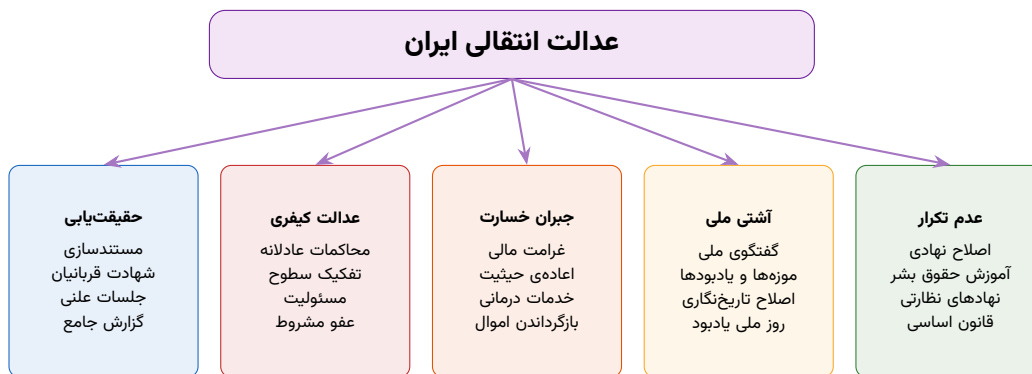
۳.۳. یازده کمیسیون تخصصی دائمی

۴. نهادهای کلیدی دوران گذار و عدالت انتقالی

۱.۴. عدالت انتقالی – پنج ستون

۵. اولویت‌های ۱۰۰ روز نخست

۱.۵. هفته‌ی اول – ده فرمان اضطراری

فرمان‌های اضطراری – بلافاصله پس از تشکیل مجلس

#	اقدام
۱	آزادی فوری تمام زندانیان سیاسی و عقیدتی
۲	لغو حجاب اجباری و کلیه‌ی قوانین کنترل پوشش
۳	رفع کامل فیلترینگ و سانسور اینترنت
۴	تعلیق مجازات اعدام
۵	آزادی فعالیت احزاب، اتحادیه‌ها و تشکله‌ها
۶	ممنوعیت بازداشت بدون حکم قضایی
۷	لغو محاکم انقلاب و دادگاه‌های ویژه‌ی روحانیت
۸	اعلام حق بازگشت آزادانه‌ی تبعیدیان
۹	مسدودسازی موقت دارایی‌های مشکوک نهادهای حکومتی
۱۰	حفاظت از اسناد و بایگانی‌های نهادهای امنیتی

۲.۵. هفته‌ی ۱ تا ۱۴ – سایر اولویت‌ها

۶. اصول بنیادین غیرقابل نقض

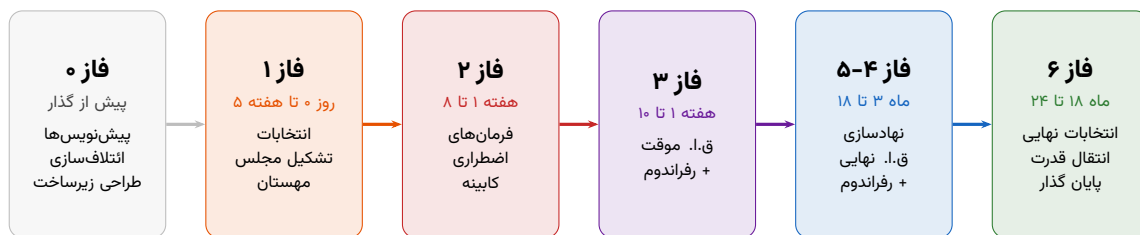
۱۴ اصل غیرقابل نقض – خط قرمز مطلق

۱. حاکمیت مردم – تنها منبع مشروعیت، رأی آزاد مردم
۲. جدایی دین از دولت – بی‌طرفی دولت در قبال ادیان و عقاید
۳. برابری همه در قانون – صرف‌نظر از جنسیت، قومیت، مذهب و عقیده
۴. آزادی‌های بنیادین – بیان، مطبوعات، تجمع، تشکل، عقیده
۵. ممنوعیت مطلق شکنجه – تحت هیچ شرایطی مجاز نیست
۶. حق دادرسی عادلانه – حق وکیل، محاکمه‌ی علنی، فرض بی‌گناهی

۷. حقوق اقلیت‌ها – حقوق قومی، زبانی و مذهبی؛ حق آموزش به زبان مادری
۸. حقوق و برابری زنان – برابری کامل حقوقی، اجتماعی و اقتصادی
۹. استقلال قضایی – مستقل از قوای مجریه و مقننه
۱۰. تمامیت ارضی + حق تعیین سرنوشت – ساختار حکمرانی از طریق رفراندوم
۱۱. حاکمیت قانون – هیچ فرد یا نهادی بالاتر از قانون نیست
۱۲. عدالت نه انتقام – عدالت از طریق سازوکارهای قانونی
۱۳. آزادی اطلاعات – ممنوعیت سانسور و فیلترینگ
۱۴. تعهد به صلح – حل مسالمت‌آمیز اختلافات بین‌المللی

تضمین اجرا: دوران گذار: اراده‌ی مردم + نهادهای مدنی ناظر | نظام نهایی: دادگاه مستقل قانون اساسی

۷. نقشه‌ی راه زمانی

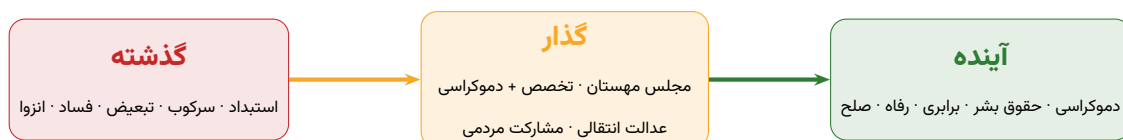
دوره‌ی مجلس: حداکثر ۲ سال + یک تمدید ۶ ماهه با رأی دوسوم نمایندگان. تمام زمان‌بندی‌ها نسبی و از روز صفر (آغاز رسمی گذار) محاسبه می‌شوند.

فاز	بازه‌ی زمانی	مأموریت اصلی
۰	پیش از گذار	تدوین پیش‌نویس‌ها، ائتلاف‌سازی، طراحی زیرساخت
۱	روز ۰ تا هفته‌ی ۵	انتخابات و تشکیل مجلس مهستان
۲	هفته‌ی ۱ تا ۸	فرمان اضطراری + کابینه + مصوبات فوری
۳	هفته‌ی ۱ تا ۱۰	قانون اساسی موقت + رفراندوم
۴-۵	ماه ۳ تا ۱۸	نهادسازی، عدالت انتقالی، قانون اساسی نهایی + رفراندوم
۶	ماه ۱۸ تا ۲۴ (+۶)	انتخابات نهایی و انتقال رسمی قدرت

۸. فراخوان مشارکت

دعوت از همه‌ی ایرانیان آزادیخواه

- **احزاب و جریان‌ها:** از هم‌اکنون پیش‌نویس قانون اساسی موقت پیشنهادی‌تان را تدوین و منتشر کنید.
- **هر شهروند:** مطالعه کنید، بحث کنید، نقد سازنده کنید. مشارکت کنید.
- **هر متخصص:** دانش و تجربه‌تان را در خدمت طراحی نهادی گذار بگذارید.
- **هر فعال حقوق بشر:** مستندسازی را ادامه دهید – اسناد امروز، مبنای عدالت فرداست.

«ایران برای همه‌ی ایرانیان»

جزئیات بیشتر در کتاب «شکوفایی: ایران از بحران تا بالندگی»

این سند زنده است و به‌روزرسانی خواهد شد. آخرین ویرایش: اسفند ۱۴۰۴